

Skuggor från Ankara

Attentatet försvårar fredssamtal och EU-möte

Söndagskvällens blodiga attentat i Turkiet kastar skuggor över omvärlden.

Dådet försvårar både förhandlingarna om fred i Syrien, som började om på måndagen, och EU:s nästa toppmöte om flyktingkrisen, som startar på torsdag.

Turkiska säkerhetskällor pekade på måndagen ut den kurdiska separatistorganisationen PKK som ansvarig för attentatet i huvudstaden Ankara. Bombdådet har krävt minst 37 liv och skadat 71 personer.

”Det är antagligen lågtråk. Det var ett väldigt centralt mål och många saknas fortfarande”, säger Umut Özkirimli, gästprofessor på Lunds universitets Centrum för Mellanösternstudier.

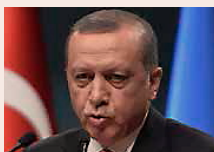
Efter attentatet har Turkiet bombat kurdiska mål i norra Irak och infört utgångs-förbud i den kurddominerade staden Sirmak i östra Turkiet, uppger den statliga nyhetsbyrån Anadolu, enligt TT.

”I öst är det en krigszon men även i västra Turkiet är folk försiktiga och pessimistiska. Jag var i Istanbul i helgen, men höll mig borta från shoppingcenter och använde inte kollektivtrafik”, säger Umut Özkirimli.

På måndagskvällen startade nya försök att nå fred i Syrien. Konflikten har krävt minst 250 000 dödsoffer och drivit elva miljoner människor på flykt, enligt FN-organet UNHCR.

FN:s Syriensändebud Staffan de Mistura säger att samtalen väcker hopp om fred även om parterna står så långt från varandra att de inte kan sitta vid samma bord.

”Sabotörer kommer att försöka förstöra samtalen genom

HAR KRAV PÅ SIG. Turkiets president Recep Tayyip Erdoğan. FOTO: TT

olika incidenter. Den offentliga retorikern kommer att präglas av stenhårda krav, men detta är hoppets ögonblick”, sa han inför samtalen i Genève enligt TT.

Staffan de Mistura räknar med att samtalen fortsätter in i april.

”Då har vi kanske inte ett fredsavtal, men vi borde ha en tydlig färdplan.”

På torsdag startar ännu ett EU-toppmöte med flyktingfrågan på dagordningen. Bland annat Tysklands förbundskansler Angela Merkel trycker på för en uppgörelse med Turkiet om att ta tillbaka båtflyktingar från Grekland.

Paul Levin, chef för Institutet för Turkietstudier vid Stockholms universitet, varnar för att attentatet försvårar ett avtal.

”Om den inrikespolitiska situationen blir oroligare blir det svårare för Turkiet att hävda att man kan lösa flyktingkrisen.”

Han anser att EU felaktigt tror sig vara i underläge.

”Man har starkare kort än man tror och kan kräva att den

turkiska regeringen gräver ned stridsyxan med kurderna om man vill sluta en överenskommelse”, säger Paul Levin. Krisen gör att Turkiet också kan driva fram flyktingströmmar.

”Redan är 100 000-tals kurder på flykt inne i landet, enligt en del källor”, säger Paul Levin.

Umut Özkirimli anser att EU hanterar den humanitära krisen på sämsta möjliga sätt.

”Det här är en basarförhandling om människoliv. EU har inga garantier för att president Erdogan håller sina löften”, säger han.

Å andra sidan kan EU knappast uppfylla löftet att ge turkarna visumfrihet från juni.

”Turkiet måste uppfylla 72 krav, vilket jag tror är omöjligt. Dessutom lägger säkert något land, kanske Italien eller Storbritannien, in sitt veto. Vad händer då?” säger Umut Özkirimli.

Han varnar för att Syrienkriget kan gå över gränsen mot Turkiet.

”Om Ryssland skulle bli mer aggressivt skulle den turkiska armén behöva rädda sitt ansikte. I så fall blir det stökigt.”

Samtidigt växer motståndet mot flyktingarna även i Turkiet.

”Det börjar komma mycket gräsrotsrasism mot de syriska flyktingarna. Folk ger dem skulden för stölder och småbrott, och anser att de tar jobb eftersom de är beredda att arbeta för låga löner”, säger Umut Özkirimli.

MIKAEL BJÖRK
mikael.bjork@di.se
08-573 652 25

ÖKAT HOT. Attentatet i Turkiets huvudstad Ankara, där 37 människor miste livet, försvårar de pågående förhandlingarna om fred i Syrien. FOTO: SELAHATTIN SONMEZ

Di Fakta

Fem års konflikt i Syrien

■ **Protesterna** mot Syriens president Bashar al-Assad startade i huvudstaden Damaskus den 15 mars 2011.

■ **Konflikten** har krävt minst en kvarts kvarts miljon människoliv, enligt FN. Tankesmedjan Syrian Centre

for Policy Research tror att antalet dödsoffer kan vara dubbelt så hög.

■ **Ungefär hälften** av Syriens 22 miljoner invånare är på flykt. Minst 4,6 miljoner har lämnat landet.

■ **Turkiet** har tagit emot flest flyktingar från Syrien, ungefär 2,5 miljoner, följt av grannländerna Libanon med 1,1 miljoner och Jordanien 640 000 personer.

Källa: UNHCR, BBC, The Guardian.

Angela Merkels kurs fast trots förlustval

Förbundskansler Angela Merkel håller fast vid den öppna flyktingpolitiken trots bakslagen i söndagens delstatsval. Hon sitter också kvar till valet 2017, enligt Merkelkännaren Stefan Kornelius.

Kristdemokraterna blev tvåa i fästet Baden-Württemberg efter att ha tappat 12 procentenheter till 27 procent.

Partiet backade även i Rheinland-Pfalz och Sachsen-Anhalt medan det flyktingfientliga Alternativ för

Tyskland, AfD, gick fram i alla tre delstater.

Därför kan det behövas tre partier för att få ihop regeringar i de tre delstaterna – vilket ger en fingervisning om vad som väntar efter förbundsdagsvalet 2017.

Angela Merkel medger att flyktingkrisen slår mot partiet. Ändå fortsätter hon på den inslagna kursen.

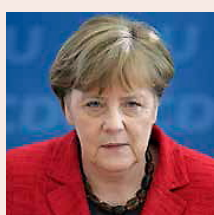
”I grunden kommer jag att fortsätta så som jag har gjort de senaste månaderna”, sa hon vid en presskonferens i Berlin på måndagen.

Hon ser framsteg för politiken.

”Antalet flyktingar har reducerats märkbart. Men vi har ännu inte hittat någon hållbar lösning.”

Samtidigt fortsätter kritiken inom CDU, och ännu mer från det bayerska systempartiet CSU som anser att flyktingpolitiken orsakade söndagens valförluster.

”Det går inte att prata runt det. Bara en kursändring kan göra AfD överflödigt. Vi ska med alla krafter arbeta för det”, sa CSU-ordföranden

SVÄR DAG. Tysklands förbundskansler Angela Merkel. FOTO: MICHAEL SOHN

Horst Seehofer på måndagen. CSU kräver en maxgräns för antalet flyktingar.

Partiet säger också nej till visumfrihet för turkar, vilket Angela Merkel lockar med i förhandlingarna med Turkiet om att ta tillbaka flyktingar från Europa.

”Ändamålen helgar inte medlen”, sa Horst Seehofer som också anser att man måste kritisera Turkiets behandling av olösligt tänkande.

Valbakslagen försvagar därmed Angela Merkels ställning inför EU-toppmötet med flyktingtema på torsdag.

Stefan Kornelius, vars biografi om Angela Merkel

nyligen har kommit ut på svenska, tror ändå att hon fortsätter som kansler.

”Delstatsvalen är viktiga för tillfället men det är stämningen i höst som avgör hennes öde. Hon behåller makten till 2017 eftersom det inte finns något alternativ och ingen vill ha nyval”, säger Stefan Kornelius.

Kommer hon att ställa upp i valet 2017?

”Hon har antagligen inte bestämt det, men jag räknar med ja. I höst får vi veta.”

MIKAEL BJÖRK